

ISO-14001 ja Ekokompassi ympäristöjärjestelmät
-KELIPK –hankkeen verkkoseminaari 19.5.2020

Armentumin taustaa

- ▶ Perustettu elokuussa 2015
- ▶ Kotipaikka Liperi
- ▶ Perustajina kahdeksan asiantuntijaa eri toimialoilta Pohjois-Karjalasta
- ▶ Asiantuntijapalveluita yrityksille, julkishallinnolle ja koulutusorganisaatioille
- ▶ Keskeiset asiakasryhmät ovat mikro- ja pk-yritykset
- ▶ Päämarkkina-alue on Itä-Suomi

Armentumin palvelut

Armentum palveluntuottajana:

- Business Finland Innovaatioaseteli
- Lipertek yrityspalveluseteli
- Kontiolahden Loikka-seteli
- Kitee, yrityksen kehittämisasi

Ympäristöasioiden kehitystasot

1. Yllätysten välttäminen

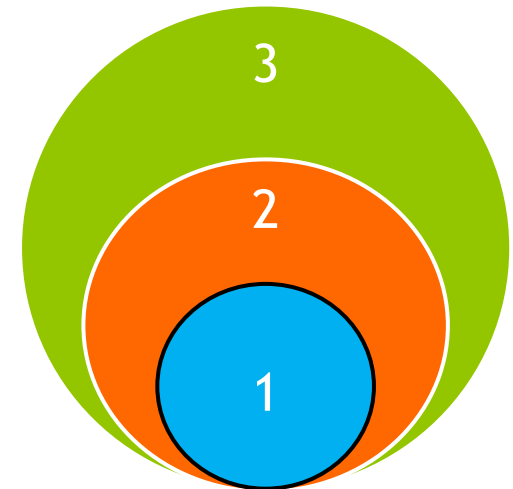
- Itseä koskevien ympäristölakien seuranta ja tunnistaminen ja omaan toimintaan peilaaminen
- Asiakkaiden, BAT:n ja kilpailijoiden seuranta
- Ympäristövaikutusten seuranta ja vaatimukseen vertaaminen
- Kyselyihin vastaaminen

2. Toiminnan tulosten parantaminen

- Ympäristönhallintajärjestelmä
- Ympäristönäkökohtien kehittäminen (raaka-aineen hankinta, energian käyttö, tuotekehitys ja suunnittelu, tuotantomenetelmät, kierrätettävyys ja hävitettävyys -> kustannustehokkuus)
- Ympäristömittarit ja tulosten seuranta

3. Kilpailukyvyn tavoittelu

- Ympäristötavoitteet osana strategiaa ja toimintasuunnitelmia
- Asiakkaat kiinnostuneita tai vaativat ympäristöasioiden hallintaa
- Tähtää kilpailijoita ympäristöystävällisempiin tuotteisiin ja palveluihin

ISO 14001 standardi

- Maailman tunnetuin ja kansainvälinen malli ympäristöjärjestelmän rakentamiseen sekä kehittämiseen
- Ensimmäinen ISO 14001 julkaistiin vuonna 1996
- Viimeisin uudistus v. 2015 (yhdistää ympäristöasiat strategisen suunnittelun ja toiminnan osaksi sekä korostaa johdon roolia ympäristön suojelun tason parantamisessa)
- Kokonaisvaltainen lähestymistapa ympäristöasioihin
- Soveltuu hyvin keskikokoisille ja suurille organisaatioille eri toimialoilla sekä yksityisellä että julkisella sektorilla

ISO 14001 merkittäviä painotuksia

Standardin painotus	Vaikutus
Standardin rakenne	ISO johtamisstandardeilla on sama rakenne, joka helpottaa useampiin standardeihin perustuvan johtamisjärjestelmän luomista (esim. ISO 9001, ISO 14001, ISO 45001)
Strateginen ympäristöjohtaminen ja organisaation toimintaympäristö	<p>Sidosryhmien tarpeiden tunnistaminen ja hallinta.</p> <p>Toimintaympäristön vaikutusten tunnistaminen ja hallinta.</p> <p>Muuttuvien ulkoisten ja sisäisten olosuhteiden havainnointi ja hallinta.</p>
Ympäristön suojeleminen	Politiikan sitoumus on muuttunut <u>saastumisen ehkäisystä => ympäristön suojelemaan</u> sisältäen mm. kestävien resurssien käyttö, ilmaston muutoksen ehkäiseminen, ekosysteemin suojeleminen...
Johtajuus	Johtajuuden osoittaminen on oleellista hyvälle ympäristöjärjestelmän suorituskyvylle. Yhteneväisyys oltava ympäristötavoitteiden, strategian ja toimintaympäristön välillä.

ISO 14001 merkittäviä painotuksia

Standardin painotus	Vaikutus
Elinkaariperiaate	Elinkaariperiaate tulee ottaa huomioon ympäristönäkökohdissa, tuotteiden ja palvelujen hankinnassa sekä suunnittelussa, jakelussa ja loppukäsittelyssä.
Riskien tunnistaminen ja hallinta	Riskien tunnistaminen ja hallinta korostuu voimakkaasti ja laajasti toiminnassa ja järjestelmän hallinnassa. Mahdollisuuksien tunnistaminen otettava myös huomioon.
Viestintä	Sisäinen tiedottaminen on ulotuttava kaikille yrityksen ohjauksessa toimiville tahoille. Ulkoisessa tiedottamisessa standardi edellyttää tiedotusprosessia sekä ajankohtaisen informaation tiedottamista ympäristöjärjestelmän olennaisista seikoista.

ISO 14001:2015 sisältö

4 Organisaation toimintaympäristö	5 Johtajuus	6 Suunnittelu	7 Tukitoiminnot	8 Toiminta	9 Toimintakyvyn arviointi	10 Parantaminen
4.1 Organisaation ja toimintaympäristön ymmärtäminen	5.1 Johtajuus ja sitoutuminen	6.1 Riskien ja mahdollisuuksien käsittely	7.1 Resurssit	8.1 Toiminnan suunnittelu ja ohjaus	9.1 Seuranta, mittaus, analysointi ja arviointi	10.1 Yleistä
4.2 Sidosryhmien odotusten ja tarpeiden ymmärtäminen	5.2 Ympäristöpolitiikka	6.2 Ympäristötavoitteet ja niiden saavuttamiseen tarvittavien toimien suunnittelu	7.2 Pätevyys	8.2 Valmius ja toiminta hätätilanteissa	9.2 Sisäinen auditointi	10.2 Poikkeamat ja korjaavat toimenpiteet
4.3 Ympäristöjärjestelmän soveltamisalan määrittäminen	5.3 Organisaation roolit, vastuut ja valtuudet		7.3 Tietoisuus		9.3 Johdon katselmus	10.3 Jatkuva parantaminen
4.4 Ympäristöjärjestelmä			7.4 Viestintä			
			7.5 Dokumentoitu tieto			

Ympäristöjärjestelmän rakentaminen

1. Nykytilanteen selvittäminen

Laki- ja viranomaisvelvoitteet ja vapaaehtoiset sitoumukset

- Selvittäminen ja jatkuva seuranta
- Menettelyn luominen

Ympäristönäkökohtien tunnistus

- Systemaattinen ja perusteellinen toiminnan ja käytännön läpikäynti

Sidosryhmien odotukset ja huolet

Toimintaympäristön tunnistaminen

Merkittävien ympäristövaikutusten ja riskien arviointi

- Arvottamiskriteereistä sopiminen

Tallennusvalintatapa

- Esim IMS

2. Johtamisen rooleja

Ympäristöpolitiikan muotoilu

Päätös ympäristötavoitteista (johto)

Toimintasuunnitelmasta sopiminen ja toteutukseen vienti

Organisaatio ja vastuut selviksi

”Myyntiargumentit”

- Miksi meillä tarvitaan ympäristöjohtamista?

3. Järjestelmän rakenne

Sopiminen järjestelmän rakenteesta

Ohjaustarpeen ja ohjeistusten määrittely ja laatiminen

Henkilöstön koulutus ja tiedottaminen

Hätätilannevalmiudet ja koulutus

4. Seuranta

Velvoitteiden seuranta

Ympäristömittarien seuranta

Sisäiset auditoinnit

Johdon katselmus

Päivityskäytännöt:

- Tavoitteet
- Näkökohdat
- Ohjeet
- Osaaminen
- Katselmukset

Ympäristöjärjestelmäprosessi

Suunnittele/ päivitä (P)

- Ympäristöpolitiikka ja arvot
- Toimintaympäristö- ja sidosryhmäanalyysi sekä riskien ja mahdollisuuksien käsittely
- Strategia
- Ympäristönäkökohdat
- Ympäristötavoitteet
- Toimintasuunnitelma ja vuosibudjetti
- Soveltamisala
- Johdon sitoutuminen
- Vastuu ja valtuudet
- Sitovat velvoitteet
- Mittarit

Toteuta (D)

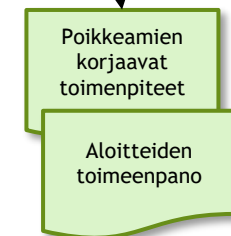
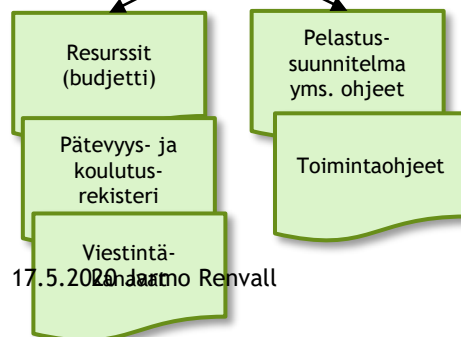
- Strategia, toimintasuunnitelma ja budjetti
- Resurssit ja infrastruktuuri
- Koulutus, tietämys ja pätevyudet
- Viestintä
- Dokumenttien hallinta
- Hallitse prosesseja
- Häätätilanteiden hallinta

Arvioi (C)

- Ympäristön suojelun tason seuranta, mittaus, analysointi ja arviointi
- Sitovien velvoitteiden täyttymisen arviointi (poikkeamat)
- Sisäiset auditoinnit
- Johdon katselmus

Toimi (A)

- Poikkeaminen korjaaminen
- Ympäristöjärjestelmän parantamisen toimenpiteet
- Aloitteiden yms. toteuttaminen

Ympäristöjärjestelmän käyttöönoton hyödyt

Armentum

ISO -johtamisstandardeihin pohjautuvien järjestelmien rakentamisen sekä auditoinnin koulutus- ja neuvontapalvelut, pakollisten dokumenttien malliesimerkit, IMS -ohjelmiston myynti- neuvonta- ja koulutuspalvelut sekä hankepalvelut www.armentum.fi

Riku Kuikka (Joensuu)
Asiantuntija
Puh. 050 511 0834
riku.kuikka@armentum.fi

Jarmo Renvall (Kitee)
Asiantuntija
Puh. 050 511 0835
jarmo.renvall@armentum.fi

Kiitos!